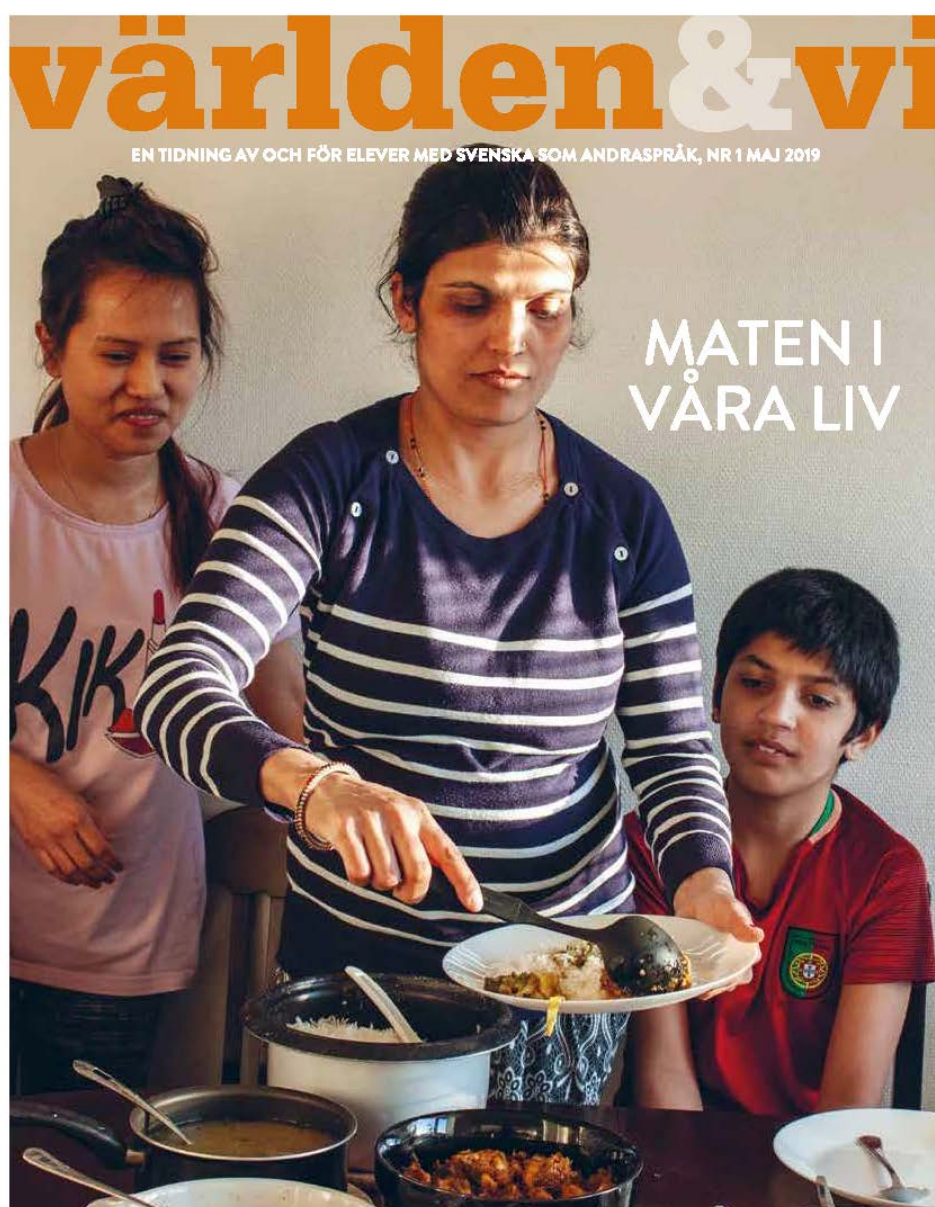

Lärarhandledning Världen&vi

Maten i våra liv - nr 1 2019

Om lärarhandledningen:

Lärarhandledningen inleds med några uppgifter till tidningen som helhet. Därefter följer uppgifter till respektive uppslag. Först finns en länk samt qr-kod som leder till en ordlista i Quizlet för respektive uppslag. Ordlistorna går att använda på flera sätt, utforska gärna de olika funktionerna. Frågorna som följer därefter kan användas både för samtals- och skrivuppgifter. För vissa uppslag finns även läsförståelseuppgifter.

Uppgifter till tidningen som helhet

Träna på samtal och strategier för tidningsläsning (B-kurs)

- 1) Berätta först att klassen ska träna på samtal och prata om nya numret av Världen&vi.
- 2) Dela ut tidningen. Bläddra fram till några bylines och förklara att det är sfi-elever som skriver texterna och att klassens elever är välkomna att skicka in texter till tidningen eller hemsidan.
- 3) Titta på omslagsbilden. Diskutera kort: Vad ser vi på bilden? Vad för ni för associationer?

Tema: Maten i våra liv. Ta upp: Vad betyder ordet "tema". Har ni sett/hört det förut? Vad betyder det?

Visa hur texterna i tidningen är avgränsade. Visa hur man kan se att det finns:

- en ingress med större stil som presenterar vad texter handlar om
- flera olika texter med varsin byline (namnet på personen som skrivit texten) och fotobyline
- en ordlista: "Nya ord"

Gå också igenom rubrikerna från sidhuvudet inne i tidningen: LEDARE, INSÄNDARE, etc.

Träna på samtal och strategier för tidningsläsning (C/D-kurs)

Samtala om:

- Vilka olika sorters texter kan du hitta i tidningen (tex: insändare, beskrivande text osv).
- Vilken text tyckte du var bäst/mest intressant i tidningen? Varför?
- Vilken text tyckte du minst om/var minst intressant i tidningen? Varför?
- Kan du känna igen någon eller några personer i tidningen? Vilka?
- Finns det något i tidningen som såg extra gott ut? Vad?
- Finns det någon text du skulle vilja jobba mer med?

Material och uppgifter till respektive uppslag

<https://quizlet.com/405376188/ledare-mat-ar-viktig-pa-manga-satt-flash-cards/>

Vad betyder mat för dig?

Mat betyder olika saker för olika människor. Många i världen äter för lite mat. Ännu fler äter för mycket mat. En del mat kan göra dig sjuk och en del mat är som medicin.

Berätta vad mat betyder för dig. Vad känner och tänker du om mat?

Mat som jag saknar att äta.

Mat är väldigt viktigt i våra liv. Vi äter flera gånger per dag, hela livet.

Berätta om en maträtt från ditt hemland som du saknar.

<https://quizlet.com/404980508/sidan-4-5-vad-ater-du-vad-ater-du-inte-flash-cards/>

Vad äter du? Vad äter du inte?

Finns det någon mat du inte äter? Varför äter du inte den maten? Finns det något du är nyfiken på att smaka?

Vad tycker du är okej att äta och inte?

I Sverige äter många griskött och kräfter. I andra länder äter man exempelvis kanin, larver eller hundkött. Många säger att vi borde lära oss äta mer insekter, för att det är bra för miljön. Vad tycker du? Vad tycker du är okej att äta? Vad är inte okej att äta? Borde vi vara mer öppna för att äta olika sorters mat?

Andra texter som anknyter: <https://www.svt.se/special/varfor-ater-vi-inte-insekter/>

[rattvismat.nu/husdjur-eller-mat/](https://8sidor.se/vardags/2016/09/forbudet-att-ata-insekter/)

<https://8sidor.se/vardags/2016/09/forbudet-att-ata-insekter/>

Att fasta (inte äta mat)

Fastar du? Hur är det att fasta i Sverige? Är det annorlunda mot att fasta i ditt tidigare hemland?

<https://quizlet.com/407767902/sarah-startade-egen-restaurang-svenska-svenska-flash-cards/>

Sarah startade egen restaurang

Läsförståelse:

Beskriv Sarahs väg fram till att hon öppnade sin restaurang i Göteborg.

Varför vill Sarah skriva en kokbok?

Samtala/skriv:

På Sarahs restaurang kan man äta mat från Västafrika. Finns det någon restaurang i Göteborg som serverar mat från ditt hemland?

Min favoritmat

<https://quizlet.com/407778329/min-favoritratt-svenska-svenska-flash-cards/>

Samtala/skriv:

Vilken är din favoritmat?

Hur lagar du den?

När brukar du äta den?

Ta en bild hemma på din favoriträtt och skriv en text om rätten.

Hitta verb i texterna i tidningen/dina klasskompisars texter som vi använder när vi pratar om mat och matlagning.

Mat i små paket

<https://quizlet.com/405268999/kaldolmar-i-sverige-och-turkiet-svenska-bild-utkast-flash-cards/>

<https://quizlet.com/405281217/mat-i-sma-paket-svenska-bild-flash-cards/>

Samtala: Känner du igen någon av maträtterna på bilderna? Vad tycker du om den maten? Har du lagat den? Vet du någon annan mat som man lagar genom att göra små paket?

Läsförståelse:

Sammanfatta varje text i en eller två meningar.

Berätta vad du tyckte var det viktigaste i varje text.

I

Du ska ha med minst en fin och aptitlig bild som presenterar maten.

Du ska skriva antingen en beskrivande eller en redogörande/faktatext om maträtten du presenterar.

Du ska ha med vilka ingredienser som ingår i maten.

Du ska ha med hur man lagar maten.

Zhizhaggalnash

Tjetjenen är en delrepublik som ligger i Kaukasus i Ryssland. Där finns en kultur och ett folkslag som heter Vainakh. Både tjetjener och uingetjer är vainakher. Vainakhd-köket är ett av de äldsta köken i norra Kaukasus. Basen i maten är kött, bär, pumpa, keso, lök och majs. De vanligaste kryddorna är vitlök, peppar och himjan.

En av de populäraste maträtterna för tjetjener är "zhizhaggalnash" ("zhiz-hag" betyder kött och "galnash" betyder deg). Köttet är oftast kyckling, lamm eller kalv.

TEXT OCH FOTO: MARINA MAGALIEVA, SFI ANGERED

4 portioner
Tillagningstid ca 1 timme

Ingredienser:
1kg kyckling
1kg mjöl
0,5l vatten
1 ägg
1 vitlök
½ tsk salt
½ tsk peppar

Så här gör du:

1. Koka kycklingen med salt. När kycklingen är klar, lyft ur den från buljongen.
2. Tillred "galnash". Häll mjölet i en skål, tillsätt vatten, salt och ägg och blanda ihop till en deg.
3. Kavla ut degen så att den är cirka 1 cm tjock. Skär den sedan i 5-6 cm breda band (klipp varje remsa som på bilden.)
4. Rulla varje remsa till en avlång "skal" (rulla remsan på bordet medan du trycker med tre fingrar).
5. Dela upp buljongen som kycklingen kokat i i två kastruller. Koka degskalarna/galnashen i buljongen i den ena kastrullen i cirka 20 minuter.
6. Buljongen i den andra kastrullen använder du för att göra en sås. Tillsätt pressad vitlök, salt och peppar i buljongen.
7. Lägg upp galnash på ett stort fat och häll upp såsen i en skål. Doppa galnashen och kycklingen i såsen när du äter. Drick buljongen som galnashen kokade i till.

Smaklig måltid!

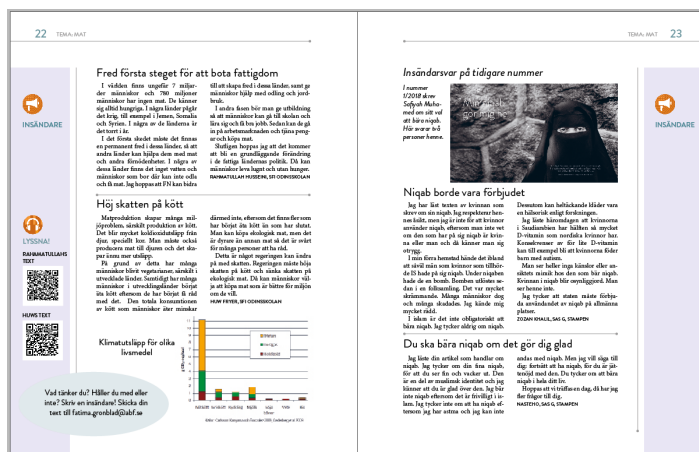

Vad är bra mat? (Frågor till de korta texterna i högerspalten)

Vad äter du för att må bra?

Vad är bra mat? Varför är den maten bra?

Vad är dålig mat? Varför är den maten dålig?

<https://quizlet.com/408106079/fred-forsta-steget-for-att-bota-fattigdom-flash-cards/>

<https://quizlet.com/408129989/hoj-skatten-pa-kott-svenska-svenska-flash-cards/>

<https://quizlet.com/408848093/insandarsvar-om-niqab-svenska-svenska-flash-cards/>

Skriv en insändare till Världen&vi!

Vad tänker du? Håller du med eller inte?

Skriv en insändare till Världen&vi! Du kan svara på någon av texterna på s 22-23. Du kan också skriva om något helt annat, som du själv väljer. Skicka gärna din text till fatima.gronblad@abf.se

Berätta om mat från ditt hemland som äts vid speciella högtider.